Världens Bästa Tuggtobak

COPENHAGEN

Den rikaste lukt.

Tuggtobaken som varar längst.

HOS ALLA HANDLARE.

ORDET FRITT

Alla Svenska Canada Tidningens prenumeranter och övriga svenskar äro väl komna att yttra sig i denna avdelning. Redaktionen ikläder sig dock intet morsliikt ansvar för i dessa skrivelser yttrade åsikter. Följande regler ha vi emellertid sett oss nödsakade att uppställa: 1. Skriv endast på en sida av papperet och med bläck. 2. Skriv så tydligt och kortfattat samt på rak gående som möjligt. 3. Undvik hätska utfall mot olika tänkande.

Redaktionen.

SANNINGEN GÖR EJ ALLTID EDER FRI.

Jag blev slagen med häpna da jag i tidningen för den 7 april finner Forumspalten i fet stil. Sanningen skall göra eder fria, är ju Forums valspråk. Efter allt som nu passerat har sanningen verkat raka motsatsen. Hade sanningen kunnat döljas ännu en tid, så hade nog friheten varit ljuv, och Forum kunnat råga mättet av sina bedrifter. Men nog torde väl Forum anse sig ha uträttat mycket gott, då den hoppas på barmhärtighetens mellankomst att återvinna både frihet och anseende och så med Pilatus säga: Oskyldig är jag till detta! (Ifall det lyckas). Jag har läst så många hädiska uppsatser i Forum, så det skulle vara en sannskyldig glädje, om jag finge skriva dess dödsruna. Skall nu S. C. T. av idel barmhärtighet uppläta sina spalter för fortsatt polemik, så är nog välgörenheten obegränsad och min smak för S. C. T. förlorad. En kär hälsning till vår kära Cahadatidnings redaktion och dess många läsare. —S. G.

Dubuc, Sask.

BREV FRÅN LANGENBURG, SASK.

Som undertecknad är (och har varit de senare 8 åren) prenumerant och läsare av S. C. T. så tager jag mig härmed friheten att skriva något i anledning av vissa förändringar och kryperimetoder, som trätt i dagen under senare tiden i redigeringen av tidningen.

Vi ha i färskt minne N. F. B:s regering och hur folket drog en lättnadens suck när ovannämnde herre släppte spiran på S. C. T. redaktörsstol.

Efter B:s avgång syntes tidningen hylla ett program, som vann den tänkande läsarens förtroende, och som en självständig svensk nyhetstidning har den en utomordentligt viktig mission att fylla gentemot svenskarne i Canada. Så jag tror ej att en rättänkande svensk kan åse med tystnad att tidningen driver tillbaka till det gamla pöbelspråksorganet och avloppsröret för alla möjliga personligheter.

S. C. T:s finansiella rapport visar att allmänheten givit den sitt helhjärtade understöd och som jag förstår av edra ledare, så är Ni en man som gör anspråk på läsarnes förtroende. Därför kom det som ett åskslag från klar himmel, när jag läste om N. F. B. som medarbetare i Eder tidning, en man som är för väl känd att orda om och som för ej länge sedan var föremål för Edra hätskaste utfall. Detta är minst sagt föraktligt.

För ej länge sedan läste jag några artiklar om president Wilson, vilket kom mig att undra om N. F. B. hade kommit till makten igen eller om han fått sin överman, när det kom till personligheter. Men jag fäste mig ej vid det, ty jag tänkte som så att man kan ej räkna med en starkt partisinnad person — men nu synas nämnda artiklar i ett helt annat ljus.

Jag vill ej orda mera i detta ämne men om Ni ej önskar leda S. C. T. till Canada Nyheters stupstock och behålla Edert förtroende hos tidningens läsare så är mitt råd, detta: håll N. F. B. på behörigt avstånd. Med allt tillgängligt förtroende

Adolph Johnson.

ETT FOLKETS HUS.

Lokalbiblioteket No. 2 Strindberg never an fast det är allt med nöd. Det var biblioteksmöte hos Sigurd Lindskog den 3 april men endast sex personer behagade infinna sig. Sekreteraresysslan, som undertecknad under det senaste året innehaft utan att vederbörligen ha blivit vald därtill, överlämnades åt Svante Sundén, som åtog sig att sköta korrespondensen med Sv. Nat. biblioteket. De personer, som voro närvarande på mötet, sade sig inte vilja förnya sitt medlemskap, förrän de få se, om det kan gå an att få böcker för de pängar L. F. No. 2 Strindberg har innestående hos Sv. Nat. biblioteket. Men om det nu är så att L. B. No. 2 Strindberg ovillkorligen måste avtyna i brist på uppmuntran, så har det i stället bildats en ny förening härstädes, som kanske kommer att röna större uppmuntran och det är en folkets hus förening. Denna förening skall verka för byggande av ett folkets hus. I finansiellt hänseende är det arrangerat så att varje person, som vill vara röstberättigad medlem i företaget, tecknar sig för en summa av tjugufem dollars. En del av denna summa få de arbeta av genom att från skogen framföra ett visst antal byggnadsvirke. Och för att få ha roligt samt för upphjälpande av finanserna anordnas danstillställningar och basketparties. Och så har kvinnorna bildat en syförening för att med nål och tråd hålla arbeta i folkets hus byggnadens tjänst. Och om det går som folkets hus föreningen räknat ut, så kommer det inte att dröja så värst länge, förrän man får se att det står ett modernt folkets hus i detta samhälle.

Det har under den senaste tiden varit mycket styggväder i dessa trakter. Hela mars månad har varit en serie av snöstormar och den senaste snöstormen startade på aftonen den 3 april och rasade som en vettvilling i fyra och ett halvt dygn. Det är ännu full vinter med höga snödrivor och kall luft och vägarna äro på en del ställen så igendrivna av sno, så det är på sina platser oframkomligt.

Lars Thureen.

Fairy Glen, Sask.

GRUSAD FÖRHOPPNING.

När som S. C. T. för den 7 april kom mig tillhanda och jag började att se igenom den, så kom mina ögon att fästa sig vid en plats på första sidan, där det stod att läsa i fet stil Forumspalten, för S. C. T. av Nils Edson Brown. Överskriften var allt som jag kunde läsa på en stund, ty jag ville hava tid att tänka och försöka att gissa mig till, vad som hade hänt. Hade Forum verkligen slutat att existera och dess griftetal hållits.

Huru kunde Brown efter allt som han har försökt att lägga en viss person till last få spaltrum? Så det måste ändock finnas män med stora hjärtan nog till att räcka en vänlig och hjälpsam hand i stället för att försöka trampa ned en som ej till fyllest delar deras åsikter. Ja, så där kretsade tankarna i ett virrvarr och jag kände mig riktigt besviken, ty jag hade gått och haft stora tankar om den lilla Forum. Läste sedan och såg så gott som att det värsta hade hänt. En ting ser ut att vara klar — att Brown är utstött för gott. Och den nästa frågan som kommer till hands: Vem skall fylla hans plats? Kanhända någon som med psalmsång och bibelns ord skall försöka tolka oss klasskampen. Hoppas att vi bli besparade detta. Bättre då att den (Forum) sover i ro.

Att taga Brown helt och hållet i försvar kan ej göras. Ty från en sida sett så hade han handlat tanklöst och ej betänkt, vad som dess följder kunde bliva. Och från den andra så kan man se att han vågade allt: hus och hem och kanhända fängelse. Och detta allt för vad? Jo, för en princip — och den var ett föra de förtrycktas talan och den fördes av honom på ett värdigt och sansat sätt. Fast erkännas må att han ibland lät sig inledas på bygrät, som ledde därhän, att det blev en av hans mörka fläckar. Men kanhända när som dessa moln skingrats för hans syn och den bittra kalken är tömd, att han kommer ut ädlare och med en vidare syn på tingen, så han ej mera låter sig ledas in på småaktigheter och käbbel som nu efter allt det här vill lätt komma åstad. Ty det är nog många av hans vedersakare, som nu tyckes fått vatten på sin kvarn och som nog komma att öppna slaskslussarna fast jag vill hoppas att deras smädelektyr ej blir bemärkt och att S. C. T. är omutligt stängd för allt sådant.

L. G. Bergquist.

Shaunavon, Sask.

BREV FRÅN BUFORD, ALTA.

Här i västra Canada bland jordbrukare är det auktion nästan var dag framkallad av banker, som gå så hårt efter sina kreditorer. Så var man börjar se sin framtid ruinerad, om ingen lagstiftning träder emellan och räddar jordbrukaren. Men kan vara hur försiktig som helst, så blir det underbalans. En hud kostar nästan ingenting, men skor äro dyra och så utefter hela linjen i vårt affärssystem. En sjuk kan just så väl dö som att kalla en doktor. Han har ingen utsikt att betala sitt liv. En av mina grannars flickor hade operation för blindtarmslidande. Det kostade $300. Efter det pris vi nu få för våra produkter skall en farmare göra det gott, om han kan få över så han har råd att rädda sitt barns liv.

K. R. Jonson.

VILL BEHÅLLA TIDNINGEN

Som jag ser på adresslappen så synes min prenumerationstid vara utlupen i maj. För att icke läsa den på kredit sänder jag härmed $2.00 för att få behålla den ett år till. Jag har tyckt ganska bra om tidningen nu på den senare tiden. Men jag fruktar att den nu blir sämre av den s. k. Forumspalten. Ja, det är nog sant som det stod. Jag ryckte till av undran, då jag läste överskriften och det undertecknade namn i denna spalt. Men jag hoppas att den nämnde har bättrat sig nu under denna tid, då det synes att han blivit alldeles ruinerad och måst söka hjälp hos sina fiender. Ja, om detta vore sant, att han nu har bättrat sig, så skulle jag glädjas och fröjdas alldeles ofantligt.

H. Person.

Lundemo, Alta.

VAR EN SANN PATRIOT.

I mr Hägglunds Vardagsfunderingar i S. C. T. för den 7 april behandlar han krigets nödvändighet. Särskilt var där två punkter, som jag icke kan motstå att vidare beröra. Det är vår tids mest brännande fråga och den kan icke bli för mycket diskuterad. Den bör synas på alla sidor. Om allmänheten vill bruka sitt förnuft, kanhända vi kunde ha en ljusare framtid framför oss än den nu varande.

Först vill jag säga. Det är glädjande att se, att en sådan som mr Hägglund med fyra års erfarenhet från fronten insett och erkänner, att han var missledd, när han gick att våga sitt liv för, som han trodde, sitt fosterland och en varaktig fred. —Hur känner du dig i dag, du, som sett krigets hemska fasor, blodet flyta och hört dödsrosslingar? Du känner i dag dig besviken, du ser världsfreden längre bort i dag, än när du gick ut att mörda din broder. Med den erfarenhet kommer du säkerligen ihåg de många miljoner värnlösa änkor och faderlösa svältande barnen. Tala om att du och alla dina kamrater voro missledda. Med ett sådant medel kan göras mera för fred och fosterland än om mr Hägglund mördat ett tusen tyskar. Hoppas mr H. icke missuppfattar, att jag några gånger använt ordet du.

Nu till den förra punkten. Under det sista världskriget hyste miljoner av män och kvinnor bland alla nationer hopp om, att detta krig skulle bli det sista. De ledande statsmännen bland alla större nationella grupper påstodo, att detta krig skall bli det sista, och den strid, som nu utkämpas, är en strid för att skydda vår framtid för kommande krig.

Gamle kung Oscar, en av världens lärdaste monarker, en fredens och folkens vän, sade 1905, att Sverige och Norges krona tillsammans icke var värd så mycket som ett människoliv, och förr än han ingick på blodsutgjutelse, förr skulle han nedlägga sin krona. Han var ingen krigspatriot; han var en sann patriot, som ville se sitt fosterlands kultur och folk blomstra och gå framåt, hellre än att ödeläggas av krigets dårskap och förstörelse. Hade gnistan fattat eld mellan Sverige och Norge 1905, vad hade då Sverige varit i dag?

En norsk-amerikan född i Staterna, men som besökt Sverige och Norge fem gånger, sista gången 1905, var i Stockholm under de dagar, då det skulle avgöras, om brödrafolken skulle taga till svärd eller icke. Vi bodde på samma hotell några dagar under mitt besök i U. S. 1918. Han sade så här en gång under vårt samtal om krig. "För var gång har jag lämnat Skandinavien med nya erfarenheter och intryck, men sista gången var jag en ny människa. Och ett vet jag, hade vi haft kung Oscar i president Wilsons högsäte som ledare, hade vi icke blivit indragna i kriget. Oscar ville hålla sitt land och folk ute från krigets plåga och förödelse. Men Wilson står bakom några få miljonärer och då måste folkets pängar och blod offras, och han indrog Amerika i kriget.

Vi torde alla komma ihåg Wilsons svar till Tyskland, när de voro villiga att diskutera fred. Då var det icke tid att diskutera om fred. Kriget måste fortsättas tills de vunnit, och vad som skulle ernås med denna strid, torde stå i friskt minne för en och var. Blodtappningen fortsattes i fyra år, sedan några Amerikas kapitalister förhindrade fredens uppgörelse i Europa. Vad vunno de? Två år har nu gått, sedan kriget avslutades. Har någon sett några av Wilsons ideal? Därpå torde det kunna svaras — Nej! Men krigets frukt ligger i öppen dag. I dag ligger glödande kol under askan över allt. Har mänskligheten befunnit sig i en oroligare och eländigare tillvaro, än just nu på två tusen år? Är det icke en naturlig sak att flera och längre krig förorsakar flera och större invecklingar nationer emellan? Hade kriget fortsatt i två år till, hade alla nationer blivit mer och mer invecklade — därpå ha vi säkert bevis — fört mellan Tyskland och de allierade, sedan mellan de allierade själva. Ju mera de kunna utpressa och nedtrycka Tyskland, desto säkrare kan vi vara om nya allieanser och nya krig. Det hat som blivit utsått bland Tysklands m. fl. nationers folk genom detta krig räcker man efter man. Hat utbryter till krig, och krig föder krig. Med sådant kan icke broderskap, fred och frihet vinnas. Wilson och de ledande männen äro nog icke så dumma att de tro på sådant. Men det är en frukt av vårt kapitalistsystem. För dessa imperialister eller kapitalister äro krig i de flesta fall vinstgivande. I Amerika har under det sista kriget uppstått nya miljonärer, och de gamla har fördubblat sina. Deras intressen måste vinnas och Wilson visste, vilka medel som skulle användas. Mången ynling köpte sin frihet genom att giva sitt liv. Dessa blevo icke besvikna utan den hemvändne soldaten, bonden och arbetaren, som skall beskattas och nedtryckas. Kriget måste betalas. Dessa få en börda, som icke kan avbördas, tills kapitalisten med sina intriger smitt ihop nya krig. Varifrån skola de få sin frihet?

Tysklands militarism är nu krossad. Men Amerika kan glädjas över en större flotta flera ynglingar under fanan för att effektivare kunna lära att rätt använda mordvapnet. Civilisation och vetenskap går framåt. Onkel Sam lär nyligen ha uppfunnit ett effektivt dödande gift, som torde komma att användas i nästa freds- och frihetsfärd. Han har guld och makt. Han sänder då iväg några miljoner flygskepp med ett par ton gift vardera. Den plats av jorden, där fridsfursten då slår till, blir det frid, ty giftet är effektivt dödande. Det dödar allt levande vida omkring och kapitalisternas tidningspress kan då jubla över, vad deras egna ha gjort. Ett kraftigt, civiliserat folk vet hur att rätt använda naturens medel, som är ställd till människans förfogande. Vem skall krossa Amerikas militarism? Var skall det sluta? Borde icke allmänheten lära sig inse, att de sista sex årens råa och hemska händelser äro en frukt av vårt nuvarande kapitalistsystem, som är världshotande. Men enligt detta system nödvändigt och oundvikligt. Mänskligheten står aldrig stilla, den drives fram genom evolution. När en nations evolution går fortare fram än den andra, blir den genom industri och handel en farlig medtävlare på världsmarknaden. Evolutionen måste stoppas. Krig är då nödvändigt och oundvikligt!

På samma sätt är det med kapitalisten inom hans egna gränser. För att kunna behålla makt och anseende måste han så långt sig göra låter leda bönder och arbetare i de gamla spåren, och han lyckas över förväntan. Men när det går för långt, blir evolutionen stoppad, då är revolutionen oundviklig!

När mänskligheten börjar krig för fred, då är det på tid, att var och en för sig själv stannar och använder sitt förnuft! Så länge som folket inväljer de gamla imperialisterna, autokraterna och krigsgalningarna i riksdag och parlament, är det ingen bättring att vänta. De veta hur lagarna skola göras efter deras egna intressen. Och allmänheten måste lyda landets lagar. Makt är rätt!

Det är på tid för alla att vara försiktiga. Vi ha vår rösträtt, då böra vi också komma ihåg att det vilar ett stort ansvar på oss för vår nutid och efterkommande. Vi böra vara sanna patrioter och försöka om, vi kan finna nya män, som när de fått folkets förtroende och makt använder sina krafter till att stifta lagar, som säger: rätt och sanning skall skapa makt! Därigenom uppbygga de sitt fosterlands välstånd, som består i en förnöjsam och i välstånd levande bonde- och arbetarklass. Med sådana lagar och ledande statsmän kan vi vänta en ljusare framtid.

Men det gamla är väl beprövat, säger någon. Sannt är att rättvisan är kastad på skräphögen. Kapital samlas hos ett fåtal och vad som icke går i deras kistor offras på krigsgudens altare. Men nog går det för mig, ingen vet vad det nya och de nya männen kan och kommer att göra, å då så — — —.

Vi ha nu kommit så långt på den tiden, då ordningen skulle återställas efter den stora förstörelsen, då allting skulle bli olikt och alla folk fria, men allting blir sig likt och det demokratiska amerikanska ordspråket kan tillämpas som lyder: Rädde var och en sig själv och fan tar den som kommer sist. Jag har utdragit den punkten så långt mot vad jag tänkte från början, så den andra får vara till sedan, om ovanstående blir synligt i tryck.

Hoppas få se andras tankar i denna fråga. Det är en allvarsam fråga för allmänheten i nuvarande kritiska tid.

H. Hemmingson.

Kelliher, Sask.

NYKTERHET OCH MÅLMEDVETEN KLASSKAMP.

Snön har nu i det närmaste smält bort. Följden härav är, att träden knoppas. De små fåglarna hava återkommit med sin sång och allt i naturen andas glädje och harmoni.

Det finns dock något, som icke deltager i denna vårstämning, och det är människan.

Fastän hon klassificerar sig själv som det mest intelligenta djur skapelsen frambringat, så måste man ibland ställa sig tvivlande i avseende på hennes intelligens. Den som skriver dessa rader är en som på grund av gjorda iakttagelse ställer sig tvivlande.

Man har sagt mig, att om det finnes en individ inom en förening eller organisation, som uppför sig stick i stäv emot de lagar och föreskrifter eller arbetar emot de principer, som den föreningen eller organisationen kämpa för, så bör man icke anklaga föreningen eller organisationen härför. Detta må nu vara hur som helst. Jag vill icke säga annat än att detta är rätt.

Men om alla eller majoriteten inom den föreningen eller organisationen arbeta emot de principer, som de lovat arbeta för, då kan man väl ha skäl att fråga, om icke den organisationen som ett helt är på orätt strät.

Vad jag här narmast kommer att vidröra är goodtemplarloger och socialistföreningar, vare sig de personer, som kalla sig goodtemplare eller socialister eller bådadera, äro spridda och utan förening som hålla dem samman, eller om de äro samlade i en förening. Huvudorsaken är väl i alla fall att individen såsom sådan sluter sig till antingen det förra eller det senare eller båda av ovannämnda organisationerna och lovar kämpa för och förra framåt de principer och idéer, som organisationerna ifråga ha på sitt program.

Personligen tror jag på att rusdryckerna äro och nava varit arbetarnas värsta fiender och är därför utav den åsikten, att varje rättänkande socialist borde vara en sträng absolutist och följaktligen samarbeta med goodtemplare för att få bort rusdryckerna. Sorgligt nog ser detta icke ut att vara fallet och några frågor torde därför vara på sin plats.

Har icke kapitalisten begagnat rusdryckerna såsom ett medel att hålla arbetarna nere? Hava icke kapitalisterna åtminstone här i Canada begagnat rusdryckerna som ett medel att komma till makten vid de allmänna valen?

När en arbetare köper en flaska brännvin, så gå pängarna tillbaka till arbetarens fickor eller hamna de i kapitalistens fickor? Om pängarna gå i kapitalistens fickor, då är ju arbetaren själv skulden till sitt elände och borde ej skylla på någon annan.

Tror ni ej att det är rusdrycksförbudet under krigsåren som gjorde, att arbetarna böjade kunna tänka på något annat?

Under den tid jag arbetade i järnvägs- eller skogskampen, förvånades jag mången gång över sådana argument som till exempel följande: Personer hade ibland arbetat hela år och hade en ganska god slant sammansparad. Naturligtvis skulle de ta sig en tripp till stan. Sagt och gjort de reste, och efter en månads tid och ibland mindre kommo de tillbaka efter att ha "blåst in" varenda styver. På grund härav måste de taga vilket arbete och vilken betalning som bjöds och då lät det: De här förbe-kapitalisterna, om det bleve en revolution, så skulle jag vara den förste att ta till skjutvapnet och skjuta varenda kapitalist jag mötte. Det borde vara skottpängar på dem o. s. v. Sickna argument! Äro rusdryckerna sålunda arbetarnas vän eller fiende? Det börjar synas vilka äro ärliga socialister eller ej. De som kämpa emot rusdryckerna äro socialister, de som understödja rusdryckerna äro kapitalister.

Ett ord till den vise är nog! Det stockar sig i halsen och man är färdig att gråta, när man ser, att även goodtemplare ibland äro så blinda att de med eller mot sin vilja springa spritintressenas ärenden bara för att de möjligen ha en vän eller släkting som gjort det till sin födkrok att medels utminutering av rusdrycker fördärva det uppväxande släktet. Nu kallar jag dessa individer för samhällets fiender (avskum torde vara mera passande) och socialisterna och en del som kalla sig goodtemplare understödja dem. Det är på tid att en rensning blir gjord, och det kommer nog att ske förr eller senare och då får man se, vilka som inom sina respektiva organisationer äro trogna sin ordens principer.

Dan.

NÅGRA ORD TILL FRU BROWN.

Edert brev rörande min delaktighet uti de svårigheter som er man kommit uti och de lidanden som Ni fått utstå m. m. m. m. tillhanda. Och som Ni nämner att Ni ämnar att publicera det, så tar jag mig friheten att genom S. C. T. säga Eder att jag ämnar icke försvara mitt arbete för Forum och er man. Jag är mycket ledsen över att han skulle behöva anlita en sådan person som mig och jag hoppas att både han och Ni i framtiden finner bättre hjälpare och vänner än vad Ni funnit uti mig, så att dylika svårigheter som Ni kommit uti för min och Forums skull, må kunna undvikas. Vänligen

N. J. L. Bergen.

SVAR PÅ HERR A. PLYMS KRITIK.

I S. C. T. av den 28 april förekom en skrivelse av herr Plym varuti också undertecknad är hågkommen. På skrivelsens första del vilket gäller Forums styrelses görande och låtande skall jag icke inlåta mig, styrelsen kommer utan tvivel att redogöra för sin sida av saken. Mig synes dock att herr Plym, vilken icke varit med och deltagit uti styrelsens svåra arbete och mödosamma värv att söka utreda den tilltrasslade härvan, kommer något för tidigt med sin kritik. Det är lätt att stå på avstånd och finna fel, men jag vågar tio mot ett, att om Plym varit med så hade han betraktat saken annorlunda och skrivit annorlunda.

För dem som känna undertecknad, som hört mina tal eller föredrag, och som noggrannt följt med mina reseskildringar, så veta de alltför väl att "min ställning" till de röda och radikalismen såväl som Forum är den samma nu, som den var från början, då jag begynte att intressera mig för mr Brown och Forum. Mig veterligt har ingen förändring skett. Sedan jag blev bekant med socialismens fundamentala ekonomiska principer och mål har jag aldrig stuckit under stolen med att jag erkänner dem i huvudsak. På samma gång har jag icke erkänt propagandametoderna i alla stycken, ej heller alla socialistens uppfattning med avseende på religionen. Att döma allt vad religion heter utan urskiljning, religiöst intresserade, har aldrig fallit mig i smaken. Om det är häruti "prästrocken" visat sig, då bekänner jag mig gärna skyldig. Att herr Plym benämner mina yttranden för "slisk" i detta hänseenden, får han gärna göra. Jag känner till en hel del av religiöst sinnat folk som drivits bort från att sätta sig in uti socialismens grundsatser, på grund av indiskreta domar och ovislighet hos agitatörer för socialismen. Själv har jag icke alltid varit så vislig som jag borde hava varit, och har också därför blivit stämplad som "prästhatare" "kristendomsfientlig" m. m. Jag är dock ingen hatare av verklig kristendom ej heller är jag "prästhatare", de äro människor såsom jag själv, och jag minnes väl den tid då jag trodde i all uppriktighet vad de i allmänhet tro och lära. Åtminstone mesta delen därav. Och att bortröva en persons religiösa tro, huru enfaldig och ovetenskaplig den än må vara, med hugg och slag, eller hån och gäck, går icke så lätt. Dylikt förfarande styrker hellre den blinda tron hos de flesta och skapar fördom mot den och de som på detta sätt söka att vinna personen för socialismen. Jag kunde anföra många bevis för ett dylikt resultat av en ovislig agitators metod. Icke heller torde det vara så visligt att vara så tupptvärsäker på alla socialismens slutledningar och teorier, eller att göra allt för stort anspråk på absolut "renlärighet", ty då faller socialismen i samma grop som kyrkorna. Socialismen självt torde vara underkastad utvecklingens lagar, om jag ej misstager mig. I synnerhet då den skall sättas i verkställighet i praktiken. Lenin, vilken torde vara mera hemmastadd i den vetenskapliga socialismens teorier än de flesta av oss, är ett bevis på detta förhållande. Herr Plym förklarar vidare att "vi arbeta gärna hand i hand med kristna socialister den dagen då de hålla sig till programmet, men när de gå till kyrkan då stanna vi hemma" o. s. v.

Herr Plym har ej påpekat varuti jag eller de kristna socialisterna avvikit från socialismens program, varför det är omöjligt för mig att vidare orda i denna punkt. Att herr Plym m. fl. stanna hemma från kyrkan, vill jag ej heller klandra. Jag har själv i flera år stannat hemma från kyrkan, kanske mer än vad jag bort. Om socialisterna i allmänhet icke lämnat kyrkorna förrän de blivit utdrivna därifrån, så hade troligen långt flera av kyrkfolket fått tillfälle att bättre och snarare förstå socialismens mål och grundsatser. I synnerhet om de framställt sin sak och sina grundsatser lugnt och sansat och övat tålamod med kyrkfolket. I detta hänseende torde också mer än en gång undertecknad handlat ovisligt till skada både för socialismen såväl som kyrkorna. Kyrkfolket behöver socialismen såväl som andra. Frågan är, huru skall man nå dem och bibringa dem densamma. Kan man undervisa dem genom att lämna dem, isolera sig från dem, håna dem, skälla på dem, och kalla dem öknamn, och lägga an på att förlöjliga dem. Jag betvivlar det. Den som skall bibringa socialismens budskap till de religiöst intresserade, torde få lov att fördraga lite "prästprat", kanske till och med använda lite prästprat. Jag vågar tro att sådana män som Scott Rearing, prof. Rousenbush, red. Chas Vail, rev. W. Burton, Brown, prof. Herron, Ellis Carr, Stitt Wilson, biskop Spalding och hundraden andra religiöst intresserade män ha vunnit flera för socialismen, än både jag och herr Plym. Jag ämnar icke diktera vad slags "prat" herr Plym skall använda ej heller ämnar jag låta nerr Plym diktera mig i vad slags "prat" jag skall använda. En och annan av Forums medarbetare har i det flydda givit mig vinkar om den saken förut. Till trots därav, så ämnar jag använda mina gåvor på mitt sätt och andra har full frihet att göra sammaledes. Om Forums läsekrets icke vill läsa mitt "prat" eller folket i allmänhet icke läsa det, så är den saken lätt avgjord. Varken Forum eller folket skall behöva besväras därav då den dagen kommer. Fortsätt bara att driva de kristligt sinnade bort från socialismen. Det skadar icke dem, så mycket som den sak som både ni och jag önskar skall vinna seger på fredlig väg om möjligt. Jag tror dock att det är visligare att ni söker nå dessa vi kan nå på ert sätt, och jag söker göra vad jag kan på mitt sätt, utan att vi söka diktera varandra eller förringa och misstänkliggöra varandra. Jag vet allt för väl att en mängd av socialisterna har misstankar mot allt vad präster heter, och detta förfarande har drivit en del som avlagt "prästrocken" att påtaga sig den igen. Jag har också varit på väg till de stora gruvfälten och skogskamparna i västra Canada. Ja, till och med vid ingången till några av dem utan att hava någon prästrock på. Men misslyckades, trots det att jag träffade en del "vakna arbetare".

Om de skandinaviska arbetarna i gruvlägerna och skogskamparna varit fullt vakna och intresserade i Forum så hade ingen präst behöft att "fara land och rike runt" för att "vifta med radikalismens röda flagga och samtidigt bära prästrocken i reserv". Då hade utan tvivel herr Plym själv som utan tvivel är fullt vaken över vad som erfordras för att ett sådant företag som Forum skall lyckas, tagit itu med att sälja aktier m. m. bland arbetarna i B. C.

Men trots många försök av mr Brown att finna någon att utföra detta arbete, så lyckades han ej. Jag måste då taga itu med arbetet huru motbjudande det än var. Ty jag blev mer än en gång underrättad om att om jag ej så gjorde så måste Forum nedläggas. Men som jag ansåg att ett obundet opartiskt magasin var berättigat som kämpade småfolkets strider, så tog jag itu med arbetet till min egen skada, och som framgår av Edert brev till Eder missbelåtenhet. Det som är gjort kan nu ej ändras, herr Plym. Jag hoppas att en annan gång man kan finna en som är mera "helröd" och mindre lättrogen än jag för dylikt arbete. Någon som ej "bär prästrocken i reserv". Ja ännu bättre någon som aldrig burit någon prästrocg, då kan ni säkert vara trygg för att utgången skall bli till full belåtenhet. Om någon sådan hade varit ute på fältet och arbetat för Forum, så torde möjligen mr Brown suttit vid Forum än idag.

Jag får i alla fall tacka herr Plym för Edert värdesättande av mitt arbete. Därav vet jag vad jag har att vänta från det hållet för framtiden. Jag kan dock underrätta herr Plym om att jag har icke trängt mig på eller påtvingat varken mr Brown eller Forum min tjänst utan tvärtom.

Jag hoppas nu att de som äro mera "helröda" än jag vilja stödja Brown i framtiden så att han icke behöver komma i sådana svårigheter eller som en "hare" fångas eller dödas av "hundarna". Eller att han behöver anlita och utsända någon "kringflackande herre". Jag hoppas också att alla som likt herr Plym icke har något bruk för mitt "prästprat" eller "slisk" må lika uppriktigt som herr Plym underrätta Forum eller mig därom, så skall jag med nöje undvika att besvära. Jag hoppas att också Plym betänker att det är olika smak bland Forums intresserade, och att de flesta av dem som stå bakom den äro icke gruvarbetare.

Till sist vill jag nämna att jag haft så stort förtroende för mr Brown som någon och de bästa motiver har drivit mig att stå bakom honom och Forum. Jag har erkänt hans förtjänster och förmågor från början till slutet, och sökt tolka allt till det bästa, och överskyla så långt jag kunnat brister. Men jag har också nödgats för hans och Forums bästa varna och förmana honom enskilt och delvis offentligt, rörande de stycken som jag och många andra insågo skadade honom och Forum. Jag vågar också säga att jag tror knappt någon gränt sig djupare över att han måste avgå från sin befattning. Om Ni varit med och känt förhållandena och tingens gång, herr Plym, så hade Eder skrivelse till Forums styrelse nog tett sig annorlunda.

Vänligen

N. J. L. Bergen.

TILL SKRIBENTERNA I ORDET FRITT.

Vi vilja härmed upplysa våra ärade läsare om, att vi helst se att diskussionerna med anledning av Brown-Forumfrågan upphöra. På hand ha vi fortfarande en del skrivelser i detta ämne och vi skola om de annars anses lämpliga införa dem i den ordning, de

(Forts. å sid. 2.)

Stort gottköp för några dagar.

160 acres första klassens farmland. 22 acres under kultivering, 78 öppen parie, 40 parkland, 40 "haymedow". Djup svart jord på lerbotten. 10 mil från stad, 4 mil från föreslagen järnväg 1½ mil från skola, 3 mil från skandinavisk kyrka. Skandinaviska grannar. Landet är årligt värt $4,000, men måste säljas så snart som möjligt och vill bliva sålt för $2,000 kontant. Detta är ett stort gottköp och är ett gott tillfälle för investment eller att få en farm för halva priset utav landets värde.

LEONARD WREEDE

Wadena, Sask.

Ej i morgon eller nästa vecka utan i dag

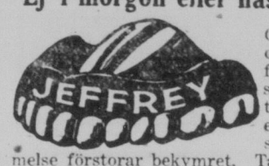

GÖR DET NU, är en allmän och accepterad maxim i affärsvärlden och de, som ej observera det, lämnas snart efter i tävlingen. Tiden att ha edra tänder omsedda är NU ej senare. Varje dags försummelse förstorar bekymret. Tandröta en gång börjad upphör ej förrän hejdad av tandläkarkonst. Och en ruttnad tand sprider sin ruttenhet till de andra.

BESÖK MIG GENAST.

DR. C. C. JEFFREY

"DEN OMSORGSFULLE TANDLÄKAREN"

Hörnet Logan & Main, Winnipeg.

Ingång från Logan Ave.

LAWSON & GOULD, INC.,

Edmunds Bldg., Boston, 9, Mass.

(Klipp ur och sänd)

Jag är angelägen att bliva delägare uti ett solitt bolag, som förenar säkerhet med en rättvis ränta. Var god sänd mig GRATIS broschyr och fulla upplysningar.

Namn .....

Gata .....

Stad ..... Stat .....

Largest Scandinavian-American Investment House in the U. S. A.

BÄSTA MÅLTIDER

erhållas å

ROYAL CAFE

624 Main Street, Winnipeg.

Tel.: N 7121.

J. KUCZER, Ägare

Destillera Edert eget —

VATTEN för automobilbatterier, hushållet samt för personligt och industriellt bruk. Apparater tillverkade i tre storlekar, äkta koppar. Broschyr fri.

The Thomas Manufacring Co.
Dept. 53, 704 Notre Dame Ave.,
Winnipeg, Man.

Pålitliga och agressiva ombud önskas i varje kommun. Skriv genast.

Under ny ledning

ARLINGTON CAFE & HOTEL

209 Market Street.

Öppet dag och natt. Rum $1.00. Ren föda, god betjäning.

KRÄFTA

och tumörer framgångsfullt behandlade (borttagna) utan knif eller smärta. Allt arbete garanteras. Kom eller efterskrif fri sanatoriebok.

DR. WILLIAMS SANATORIUM,
8023 University ave.,
Minneapolis, Minn.

TILL SALU.

Tre fullblods ston samt sju dito kvigor till salu hos

J. WALSTRÖM.

Carmen, Man.

Alla slags elektriska arbeten utföras snabbt, bra och billigt.

Elektriska spislar

och andra elektriska apparater till billigaste priser.

KOSTNADSFÖRSLAG O. RAD GRATIS.

B. MANGER

Tel.: Sh. (B) 6507, Suite 7 Vingold Apt.
Winnipeg, Man.

Bröllops- & Begravningsblommor

till lägsta priser.

BIRCH FLOWER SHOP

616 Portage Ave., Winnipeg

Tel.: St. John 2 — Ring 3